

URZĄD STATYSTYCZNY W BYDGOSZCZY
ul. ks. Stanisława Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz

Kontakt: e-mail: KancelariaUSBDG@stat.gov.pl
tel. 52 366 93 90
faks 52 366 93 56

Internet: <http://bydgoszcz.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W GRUDNIU 2016 R.

Nr 12/2016

opublikowany 30.01.2017

- ⇒ W grudniu 2016 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku o 1,7% (przed rokiem wzrost o 2,0%).
- ⇒ Stopa bezrobocia rejestrowanego (12,1%) spadła w skali roku o 1,1 p. proc., a w stosunku do listopada 2016 r. wzrosła o 0,4 p. proc. Do urzędów pracy wpłynęło mniej ofert pracy w porównaniu zarówno z grudniem 2015 r., jak i listopadem 2016 r.
- ⇒ W grudniu br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rosło wolniej w ujęciu rocznym niż przed rokiem (wzrost o 3,4%, w analogicznym miesiącu 2015 r. wzrost o 4,5%).
- ⇒ W porównaniu z grudniem 2015 r. wzrosły ceny większości artykułów.
- ⇒ Ceny większości produktów rolnych w skupie były wyższe niż przed miesiącem (z wyjątkiem żywca drobiowego tańszego o 3,8%). W skali roku wzrosły w skupie ceny żywca wieprzowego (o 32,7%), wołowego (o 2,2%) oraz mleka (o 19,8%). Pozostałe produkty były tańsze niż w grudniu 2015 r. Na targowiskach ceny pszenicy wzrosły w obu analizowanych okresach. Ceny żyta i prosiąt na chów obniżyły się tylko w skali miesiąca (odpowiednio o 2,1% i o 2,3%), a ceny ziemniaków jedynie w skali roku (o 8,2%). Uwarunkowania do chowu trzody chlewnej polepszyły się w stosunku do poprzedniego miesiąca i do analogicznego okresu ub. roku.
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu spadła w skali roku (o 15,3%, wobec wzrostu o 27,9% w grudniu ub. roku). W skali roku odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o 6,5% (przed rokiem notowano spadek o 0,5%).
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była mniejsza niż w grudniu 2015 r. (o 12,1%), spowodowane to było spadkiem w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż i wynajem (o 14,8%), a także w budownictwie indywidualnym (o 14,6%). Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący mieszkania indywidualne.
- ⇒ W grudniu 2016 r. w skali roku odnotowano wzrost zarówno sprzedaży detalicznej (o 4,7%), jak i hurtowej (o 16,3%).

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie kujawsko-pomorskim w styczniu 2017 r.”

ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy:

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl>

w dniu 31 stycznia 2017 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	10
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	18
Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim	20

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

W przypadku gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia „wielokrotnie”.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszczy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

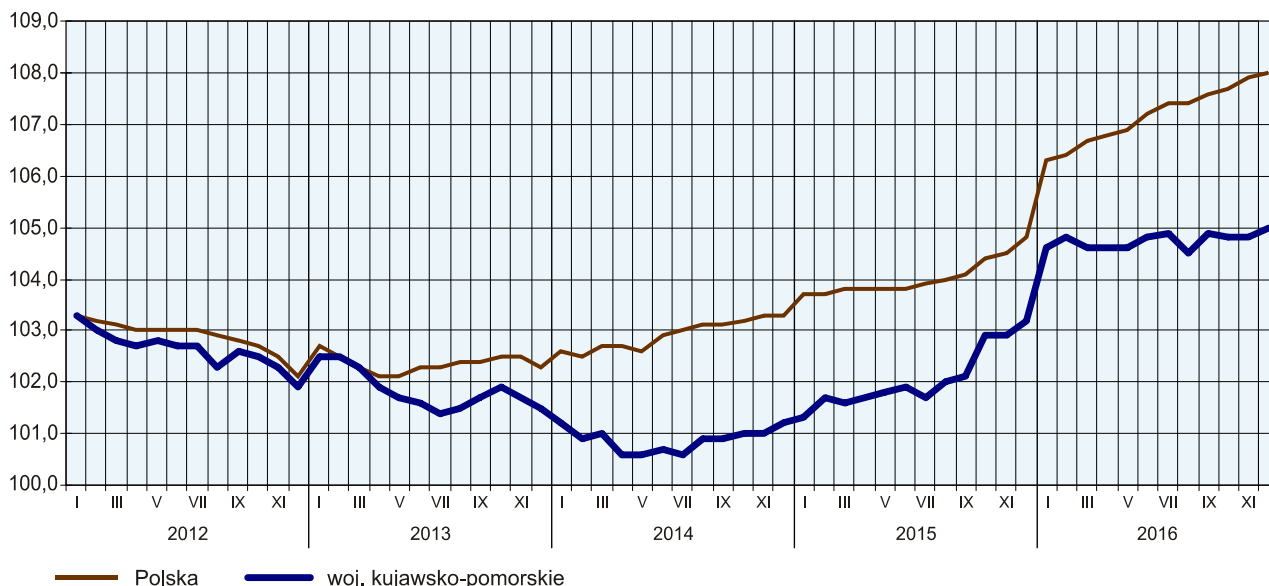
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim w grudniu 2016 r. ukształtowało się na poziomie 249,0 tys. osób, tj. o 1,7% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,0% w grudniu 2015 r.). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 12,1% i była o 1,1 p. proc. niższa niż przed rokiem.

W grudniu 2016 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 16,3%). Ponadto, wzrost większy niż przeciętny w województwie zanotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,5%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,2%), w przetwórstwie przemysłowym (o 2,5%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,8%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zmniejszyło się w informacji i komunikacji (o 16,0%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2016		I–XII 2016	
	w tys.	XII 2015 = 100	w tys.	I–XII 2015 = 100
O g ó ł e m	249,0	101,7	248,4	102,2
w tym:				
Przemysł	130,5	102,4	129,8	102,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	121,3	102,5	120,8	102,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,4	101,8	6,4	103,2
Budownictwo	18,7	99,8	18,9	100,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	51,5	103,5	50,3	102,6
Transport i gospodarka magazynowa	14,4	98,4	14,2	99,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,2	116,3	3,3	119,5
Informacja i komunikacja	1,6	84,0	1,7	84,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,3	103,2	4,3	101,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	12,7	94,2	13,8	102,3

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010=100)

W odniesieniu do listopada 2016 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się o 0,2%, w tym najbardziej w sekcji transport i gospodarka magazynowa (o 0,9%).

W okresie styczeń-grudzień 2016 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 248,4 tys. osób, tj. o 2,2% wyższym niż w tym samym czasie 2015 r. (wobec wzrostu o 1,6%).

Na tle pozostałych województw w grudniu 2016 r. Kujawsko-Pomorskie pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych osób zajęło 8 lokatę w kraju.

W końcu grudnia 2016 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 98,5 tys. osób i była o 8,7 tys. osób mniejsza niż w grudniu 2015 r. (o 8,1%) i o 3,3 tys. osób większa (o 3,5%) niż w listopadzie 2016 r. Kobiety stanowiły 57,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 56,3%).

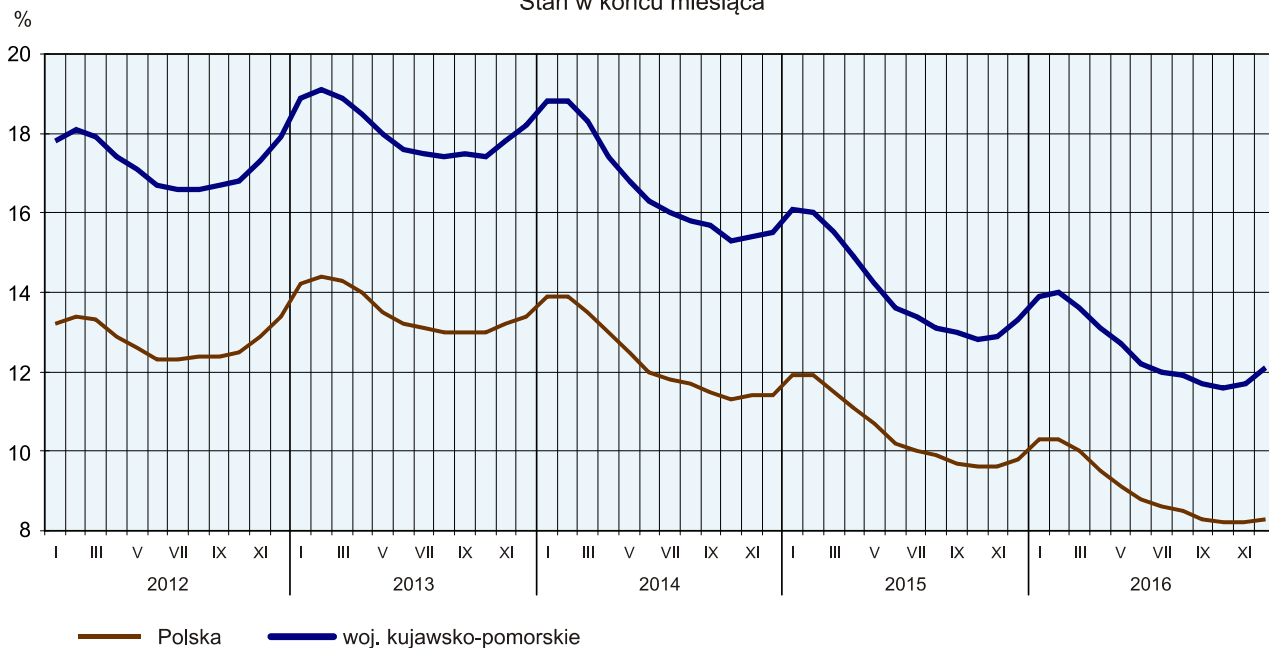
Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2015	2016	
		XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	107,3	95,2	98,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	17,0	12,6	13,6
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,5	11,2	10,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	13,2	11,7	12,1

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2016 r. ukształtowała się na poziomie 12,1% (w kraju była niższa o 3,8 p. proc.). W stosunku do grudnia 2015 r. była niższa o 1,1 p. proc., a w porównaniu z listopadem 2016 r. wyższa o 0,4 p. proc. *Kujawsko-Pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (14,2%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (5,0%).*

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

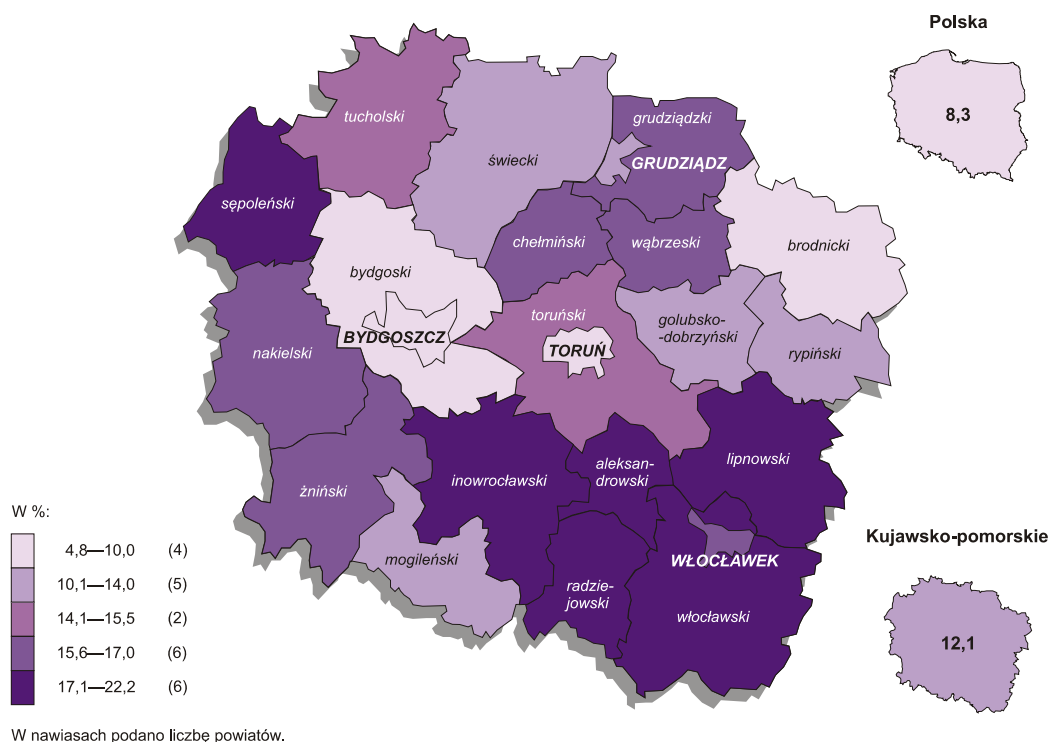
Stan w końcu miesiąca

W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w grudniu br. nadal należały powiaty: włocławski (22,2%, wobec 23,3% w grudniu 2015 r.) oraz lipnowski i radziejowski (po 20,8%, wobec odpowiednio 20,3% oraz 21,7%), a o najniższej Bydgoszcz (4,8%, wobec 5,4%) oraz Toruń (6,1%, wobec 6,9% przed rokiem). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się w 22 powiatach, a w największym stopniu w powiatach golubsko-dobrzyńskim (o 2,8 p. proc.) oraz świeckim (o 1,9 p. proc.). W stosunku do grudnia 2015 r. stopa bezrobocia zwiększyła się jedynie w powiecie lipnowskim (o 0,5 p. proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

Stan w końcu grudnia

W grudniu 2016 r. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 13,6 tys. osób bezrobotnych, tj. o 19,6% mniej niż przed rokiem i o 7,9% więcej niż w listopadzie 2016 r. Zmniejszył się udział bezrobotnych dotychczas niepracujących (o 1,3 p. proc., tj. do 13,0%) w nowo zarejestrowanych ogółem w stosunku do grudnia 2015 r., udział osób rejestrujących się po raz kolejny (o 0,5 p. proc., tj. do 92,5%). Zwiększył się natomiast udział osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 0,4 p. proc., tj. do 3,2 %). Udział absolwentów pozostał na niezmiennym poziomie (7,5%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 1,7%.

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 10,3 tys. osób bezrobotnych, tj. mniej o 23,6% niż w grudniu 2015 r. i o 8,0% mniej niż w listopadzie 2016 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,4 tys. osób (przed rokiem 7,8 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 3,9 p. proc. w ujęciu rocznym (do 61,8%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych, wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 5,6 p. proc., tj. do 3,4%). Zwiększył się natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,7 p. proc., tj. do 19,6%) oraz udział bezrobotnych, którzy nabyli prawa emerytalne lub rentowe (o 0,2 p. proc., tj. do 0,8%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 10,8%.

W końcu grudnia 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 83,3 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w stosunku rocznym zwiększył się o 0,5 p. proc. (do 84,5%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu grudnia 2016 r. stanowili 86,9% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 87,6%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne³, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zwiększył się w skali roku o 0,4 p. proc. Zwiększył się także udział osób

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

³ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 1,8 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych do 30 roku życia (o 1,7 p. proc.), bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,4 p. proc) oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,1 p. proc.).

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	XII 2015	2016	
		XI	XII
w procentach ogółem			
Do 30 roku życia	29,8	28,4	28,1
w tym do 25 roku życia	15,8	14,7	14,4
Długotrwale bezrobotne	58,9	59,6	59,3
Powyżej 50 roku życia	25,8	25,6	25,7
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	17,5	19,6	19,3

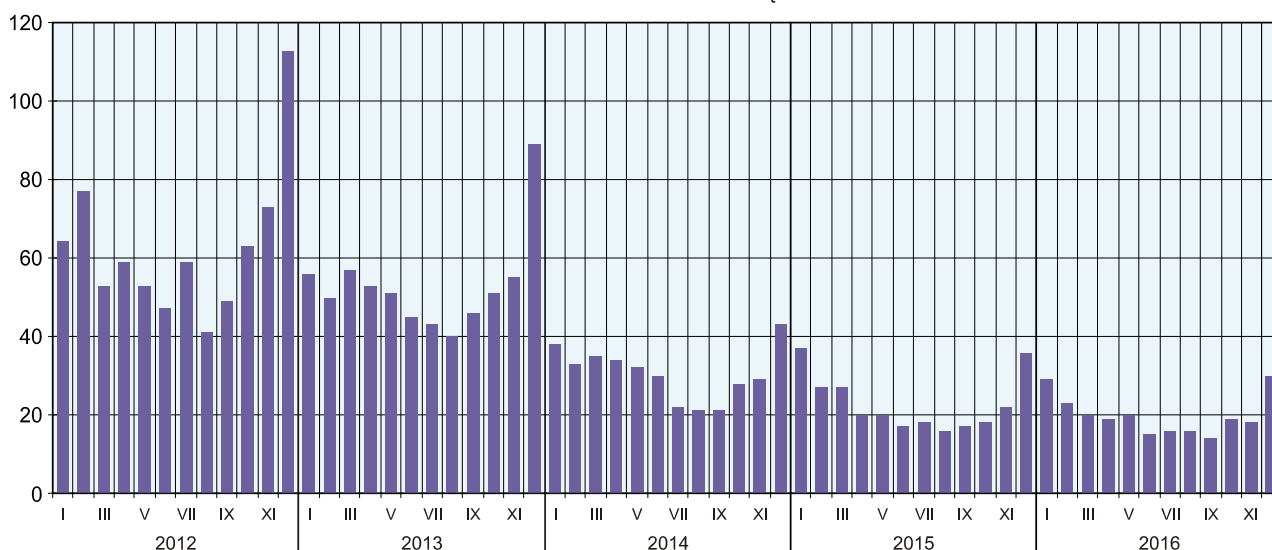
Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwiększył się udział kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (o 1,7 p. proc.) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,2 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 0,8 p. proc.).

Wybrane kategorie bezrobotnych:

Bezrobotni	XII 2015	2016	
		XI	XII
w procentach ogółem			
Bez kwalifikacji zawodowych	35,7	35,9	35,9
Bez doświadczenia zawodowego	21,3	20,8	20,5
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	16,5	18,6	18,2

W grudniu 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 4,5 tys. **ofert pracy**, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to mniej o 0,2 tys. ofert w porównaniu z grudniem 2015 r. i o 1,7 tys. mniej niż w listopadzie 2016 r. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 30 bezrobotnych (odpowiednio 36 przed rokiem i 18 przed miesiącem).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu grudnia 2016 r., 12 zakładów pracy zapowiedziało w najbliższym czasie **zwolnienie** 571 pracowników (przed rokiem odpowiednio 4 zakłady i 251 pracowników).

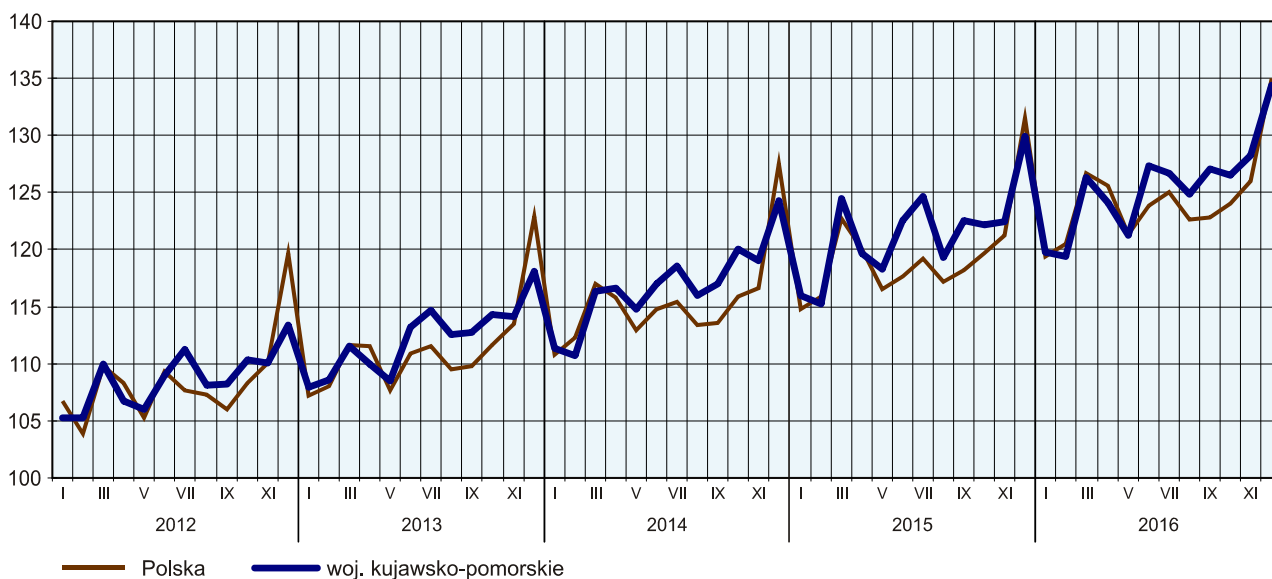
WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim ukształtowało się na poziomie 3827,56 zł (w kraju 4635,77 zł) i było o 3,4% wyższe niż w grudniu 2015 r. (przed rokiem wzrost o 4,5%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2016		I–XII 2016	
	w zł	XII 2015 = 100	w zł	I–XII 2015 = 100
O g ó ł e m	3827,56	103,4	3583,99	103,6
w tym:				
Przemysł	3882,27	102,0	3712,36	103,6
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3808,36	101,9	3687,28	103,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4472,39	104,4	3776,64	103,3
Budownictwo	3868,67	103,4	3679,65	102,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3659,40	105,9	3442,33	103,8
Transport i gospodarka magazynowa	3285,77	103,5	3045,09	104,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3423,24	111,6	2993,60	104,1
Informacja i komunikacja	5926,78	97,9	5271,26	103,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4558,23	103,7	3881,96	101,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2692,37	106,7	2660,19	106,4

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010=100)

W porównaniu z grudniem 2015 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji PKD. Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosły płace w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,6%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,7%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,9%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,4%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,7%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,5%). Największy spadek w skali roku odnotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 2,1%).

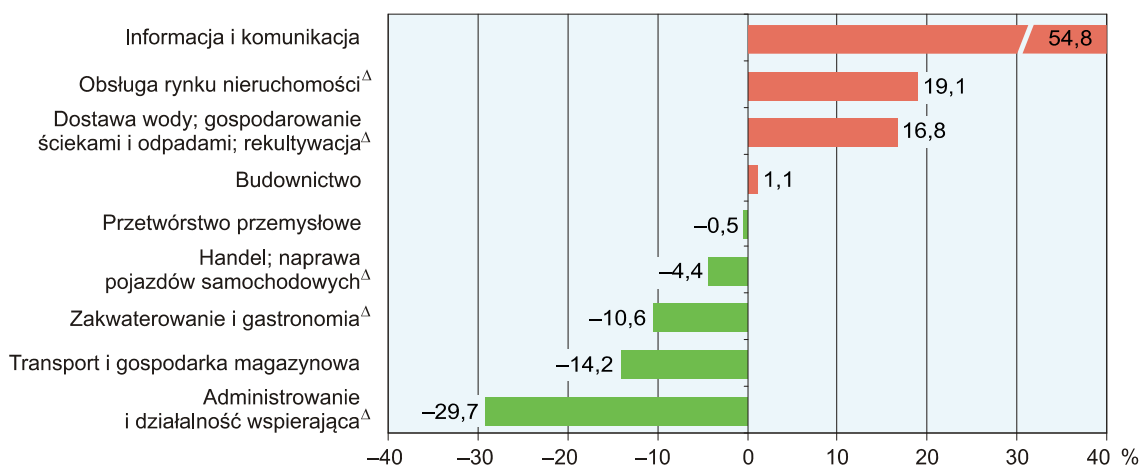
W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w grudniu 2016 r. najwyższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni m.in. w sekcji informacja i komunikacja (o 54,8% wyższe) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 19,1%). Najniższe wynagrodzenia odnotowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 29,7% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 14,2% niższe) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 10,6% niższe).

W odniesieniu do listopada 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie wyższym (o 5,1%), w tym najbardziej wzrosło w informacji i komunikacji (o 18,3%).

W okresie styczeń-grudzień 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie 3583,99 zł, tj. o 3,6% wyższym niż w analogicznym okresie 2015 r. (wobec wzrostu o 3,7%).

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2016 r. uplasowało się na 14 miejscu w kraju.

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE W GRUDNIU 2016 R.

CENY DETALICZNE

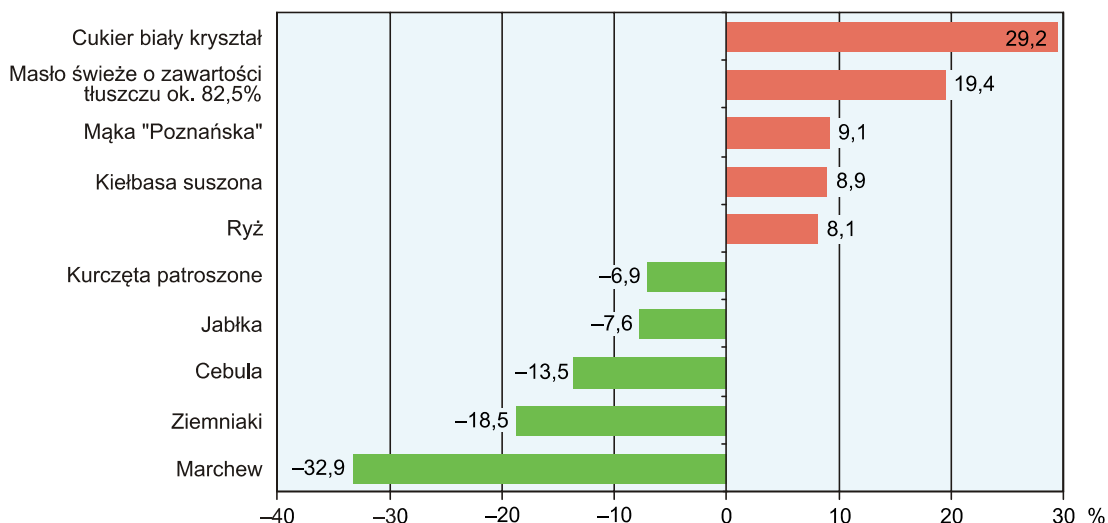
Ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych w grudniu 2016 r. były wyższe niż przed rokiem.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” najbardziej wzrosły ceny mąki pszennej (9,1%) i ryżu (o 8,1%). Spadek cen odnotowano natomiast w przypadku kaszy jęczmiennej (o 1,0%).

Więcej niż przed rokiem płacono za mięso. W skali roku odnotowano wzrost cen mięsa wieprzowego z kością – schab środkowy — o 6,0% oraz mięsa wołowego bez kości z udźca — o 2,5%. Spadek cen nastąpił w przypadku cen mięsa wołowego z kością — rostbef (o 1,2%) oraz kurczęcia świeżego (o 6,9%). Wzrosły ceny badanych wędlin; największy wzrost odnotowano w przypadku ceny kielbasy suszonej — o 8,9%. W skali roku wzrosła również cena fileta z morszczuka mrożonego — o 5,8%.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNÓŚCIOWYCH W GRUDNIU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „mleko i sery” odnotowano wzrost cen sera dojrzewającego — o 6,6%, sera twarogowego półtłustego — o 3,4% oraz śmietany o zawartości tłuszczu 18% — o 1,7%. Spadek ceny zauważono w przypadku mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3,2-3,5% (o 2,1%). Cena jaj kurzych spadła o 2,2%.

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” odnotowano wzrost ceny masła świeżego o zawartości tłuszczu 82,5% (o 19,4%). Spadły natomiast ceny oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 2,6%) oraz margaryny (o 5,1%).

W grupie „owoce i warzywa” nastąpił spadek cen. Najbardziej w skali roku spadły ceny: marchwi (o 32,9%), ziemniaków (o 18,5%) oraz cebuli (o 13,5%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrost cen objął cukier biały kryształ (o 29,2%), papierosy (o 4,0%), herbatę czarną liściastą (o 4,7%) i piwo jasne, pełne butelkowane (o 1,1%).

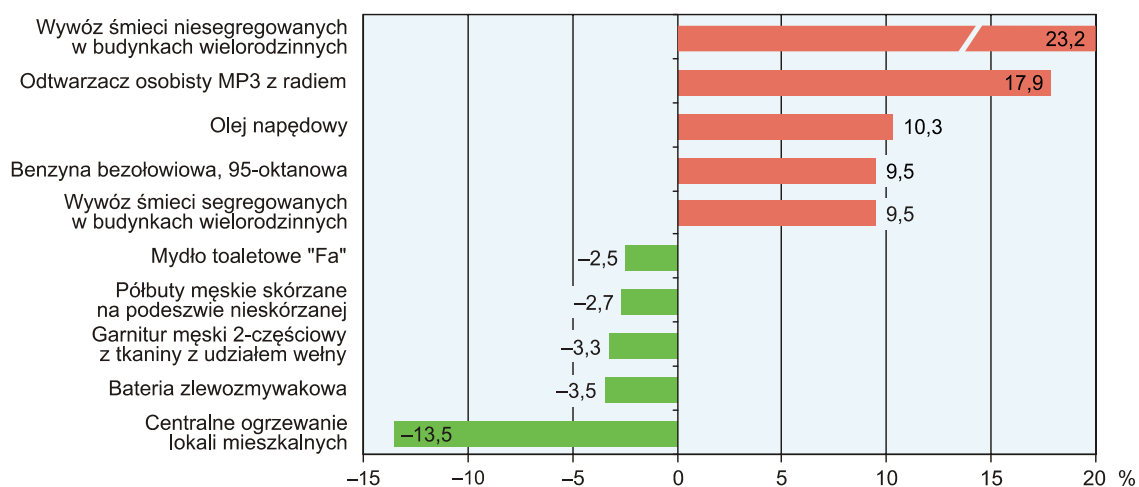
W grudniu 2016 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrosły koszty użytkowania mieszkania. Zanotowano znaczący wzrost opłat od osoby za wywóz śmieci niesegregowanych (o 23,2%) i śmieci segregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 9,5%). Nastąpił spadek opłaty miesięcznej za centralne ogrzewanie za 1m² (o 13,5%).

Odnotowano wzrost ceny oleju napędowego — o 10,3% oraz benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej — o 9,8%. Wzrosła także cena przejazdu taksówką osobową (taryfa dzienna) — o 1,5% oraz opłata pasażerów komunikacji miejskiej za bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim (o 0,4%).

Wzrost cen objął towary i usługi związane ze zdrowiem, np. wzrosła cena wizyty u lekarza specjalisty — w porównaniu z grudniem 2015 r. o 4,2% oraz ceny towarów i usług związanych z kulturą, np. cena biletu do kina — o 5,2%.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W GRUDNIU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród pozostałych badanych artykułów żywnościowych i usług konsumpcyjnych w skali roku wzrosły ceny m.in.: odtwarzacza MP3 (o 17,9%), strzyżenia męskiego (o 7,0%) i kuchni mikrofalowej, o pojemności 16–20 l (o 5,7%). Obniżka cen dotyczyła m.in.: baterii zlewozmywakowej (o 3,5%) i garnituru męskiego 2-częściowego (o 3,3%)

ROLNICTWO

Na rynku rolnym w grudniu 2016 r. przeciętne ceny skupu większości produktów rolnych (z wyjątkiem żywca drobiowego) były wyższe niż przed miesiącem. W porównaniu z poprzednim rokiem wyższe były ceny skupu żywca wołowego i wieprzowego oraz mleka. Na targowiskach ceny pszenicy, były wyższe zarówno w stosunku do analogicznego okresu ub. roku, jak i poprzedniego miesiąca. Ceny żyta i prosiąt na chów obniżyły się w skali miesiąca, ale były równocześnie wyższe niż przed rokiem. Ceny ziemniaków odwrótnie, wzrosły tylko w odniesieniu do listopada 2016 r. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej polepszył się w skali miesiąca i roku.

Warunki agrometeorologiczne panujące na początku stycznia 2016 r. (gwałtowny spadek temperatury do -15°C, przy silnym wietrze i braku okrywy śnieżnej) były niekorzystne i miały ujemny wpływ na nie zahartowane rośliny. Pomimo łagodnych warunków atmosferycznych w lutym stan upraw nie poprawił się. Nieco chłodniejsza aura panująca w marcu sprawiła, że rośliny wiosenne rozpoczęły się później niż w roku ubiegłym. W kwietniu dokończone zostały siewy zbóż jarych, zasiane zostały rośliny okopowe, strączkowe i warzywa gruntowe. Wschody były równomierne, także na polach po przesiewach zaoranego rzepaku i zbóż ozimych. W trzeciej dekadzie miesiąca zaobserwowano rozpoczęcie kwitnienia rzepaku ozimego. Warunki atmosferyczne w maju 2016 r. były zmienne. Prawie w całym miesiącu notowano niskie, tylko lokalne opady deszczu co utrudniało uprawę roślin. Pod koniec miesiąca ilość opadów zwiększyła się, poprawiając stan wielu roślin. Na większości upraw w województwie kujawsko-pomorskim widoczne były jednak skutki niedoboru wilgoci od początku sezonu wegetacyjnego. Czerwiec był miesiącem o przewadze dni z wysoką temperaturą. Opady były w przeważającej części województwa niskie.

Ilość opadów deszczu znacznie zwiększyła się w lipcu, co przy jednocześnie dość wysokiej temperaturze wpłynęło korzystnie na uprawę wielu roślin. Dobre uwilgotnienie gleby sprzyjało przeprowadzeniu podorywek i siewom poplonów ścierniskowych. W sierpniu w porównaniu z rokiem ubiegłym ilość opadów była wyższa. Ich rozkład był równomierny, zarówno w czasie miesiąca, jak i na terenie województwa. Skomplikowało to nieco przebieg żniw, jednak pozwalało na przeprowadzenie podorywek i siew poplonów. Warunki do przygotowania gleby pod zasiewy rzepaku i jęczmienia ozimego były również dogodne. Po optymalnym pod względem wilgoci sierpniu, we wrześniu powróciła susza. W całym miesiącu tylko na niewielkim obszarze województwa występowały niezbyt obfite opady deszczu. Rolnicy wykorzystując resztki wilgoci w glebie wykonywali zasiewy zbóż i poplonów ozimych. W październiku w porównaniu z poprzednim miesiącem nastąpiła gwałtowna zmiana warunków atmosferycznych. Temperatura obniżyła się i zwiększyły się opady deszczu. Utrudniło to zbiór okopowych i kukurydzy. Warunki te sprzyjały jednak wschodom i uprawie roślin ozimych.

Listopad w porównaniu z rokiem ubiegłym był miesiącem chłodniejszym. Występowały krótkotrwałe spadki temperatury poniżej 0°C, które jednak nie przerwały całkowicie uprawy roślin ozimych lecz ją przyhamowały. Wykonywane były jeszcze orki zimowe, kończono zbiór i dostawę korzeni buraków do cukrowni.

W grudniu 2016 r. średnia temperatura powietrza według stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Toruniu wyniosła 1,6°C i była wyższa od średniej z lat 1971-2000 o 1,6°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 10,5°C, a minimalna -8,1°C. Suma opadów atmosferycznych (ok. 66,1 mm) stanowiła 172% normy z wielolecia. W grudniu 2016 r. odnotowano 14 dni z opadami. O końcowym efekcie rozwoju roślin ozimych zadecydują warunki w kolejnych zimowych miesiącach 2017 r.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

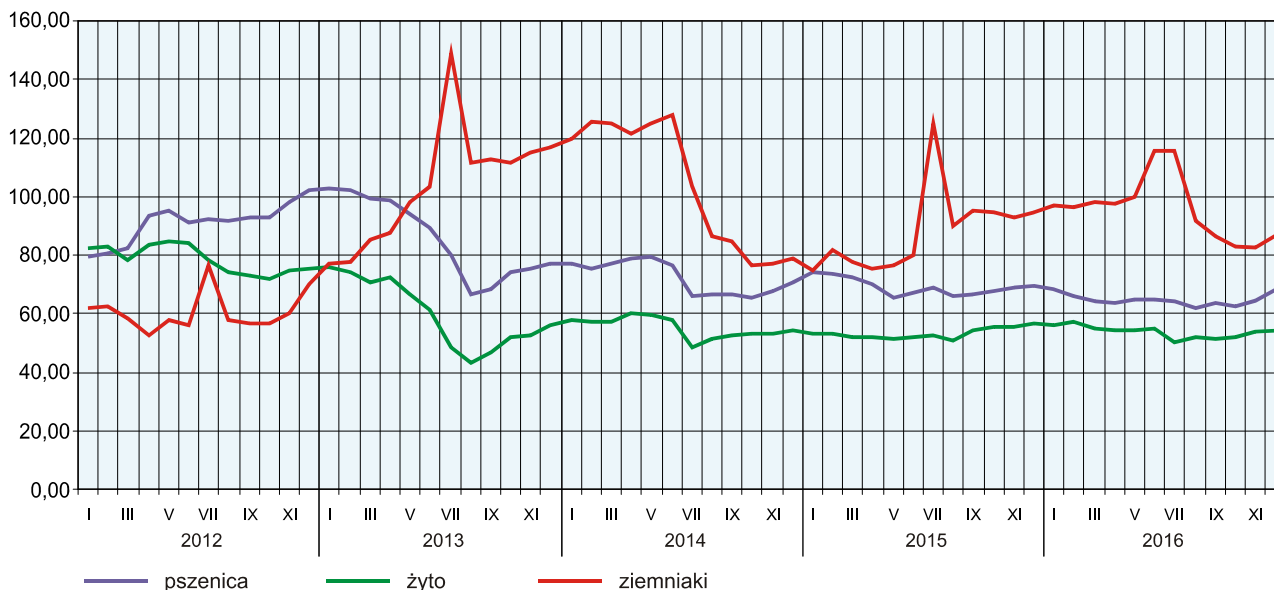
Wyszczególnienie	VII–XII 2016		XII 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	XII 2015 = 100	XI 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	509,3	101,1	77,9	109,4	170,2
w tym:					
pszenica	403,9	103,6	67,7	117,4	188,3
żyto	39,9	111,6	4,1	98,1	127,5

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. ^c Łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec-grudzień 2016 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był większy niż w analogicznym okresie ub. roku o 1,1%, w tym pszenicy — większy o 3,6%, a żyta — o 11,6%. W grudniu 2016 r. dostawy zbóż do skupu (77,9 tys. t) były większe niż przed miesiącem o 70,2%; skup pszenicy w tym okresie był większy o 88,3%, a żyta o 27,5%. W porównaniu z grudniem 2015 r. odnotowano wzrost podaży zbóż o 9,4%, w tym pszenicy o 17,4%, a w przypadku żyta spadek o 1,9%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

zł za 1 dt

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–XII 2016		XII 2016		
	w tys. t	I–XII 2015= 100	w tys. t	XII 2015 = 100	XI 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	419,4	107,1	26,6	99,2	104,7
w tym:					
wołowy (bez cieląt)	52,8	99,6	2,8	89,9	91,9
wieprzowy	217,8	105,4	12,4	101,3	112,7
drobiowy	148,3	113,0	11,4	99,7	99,9
Mleko ^c	781,8	99,8	66,6	102,1	109,0

^a W okresie lipiec-grudzień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

W 2016 r. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 7,1% od notowanego w poprzednim roku. Wyższy był skup żywca wieprzowego o 5,4% i żywca drobiowego o 13,0%, a żywca wołowego o 0,4% niższy. W grudniu 2016 r. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 26,6 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 4,7% więcej niż przed miesiącem i o 0,8% mniej niż przed rokiem. W skali miesiąca i roku zwiększyła się podaż żywca wieprzowego, a zmniejszyła się podaż żywca wołowego i drobiowego.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	XII 2016			I–XII 2016		XII 2016			I–XII 2016	
	zł	XII 2015= 100	XI 2016 = 100	zł	I–XII 2015 = 100	zł	XII 2015 = 100	XI 2016 = 100	zł	I–XII 2015 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	68,42	98,5	106,4	64,56	93,3	78,10	101,5	104,2	76,12	103,8
żyto	53,83	94,8	100,2	53,24	100,4	58,71	107,8	97,9	59,38	113,4
Ziemniaki ^b za 1 dt	27,00	69,2	108,0	32,92	94,6	86,84	91,8	105,3	95,85	108,7
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,45	102,2	109,6	6,03	96,0	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	5,10	132,7	102,1	4,65	104,3	.	x	x	.	x
drób	3,29	91,6	96,2	3,54	91,7	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	158,33	148,4	97,7	135,92	99,4
Mleko za 1 hl	127,72	119,8	103,3	104,37	98,2	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach — jadalne; przeciętne ceny roczne- bez notowań cen ziemniaków wczesnych.

Średnio za 1 dt pszenicy w skupie w 2016 r. płacono 64,56 zł, a za żyto 53,24 zł. W porównaniu z 2015 r. było to dla pszenicy mniej o 6,7%, natomiast dla żyta więcej o 0,4%. Przeciętne ceny obu opisywanych zbóż uzyskiwane przez rolników na targowiskach w 2016 r. były wyższe niż rok temu; średnio za pszenicę płacono 76,12 zł/dt (o 3,8% więcej), natomiast za żyto 59,38 zł/dt (o 13,4% więcej). W grudniu 2016 r. średnie ceny za dostarczone do skupu pszenicę i żyto były wyższe niż przed miesiącem odpowiednio o 6,4% i o 0,2%. W obrocie targowiskowym w skali miesiąca podrożała tylko pszenica (o 4,2%); żyto było tańsze o 2,1%. W skali roku średnie ceny pszenicy w skupie obniżyły się o 1,5%, a żyta o 5,2%. Na targowiskach za 1dt pszenicy i żyta płacono więcej niż w grudniu 2015 r. odpowiednio o 1,5% i o 7,8%.

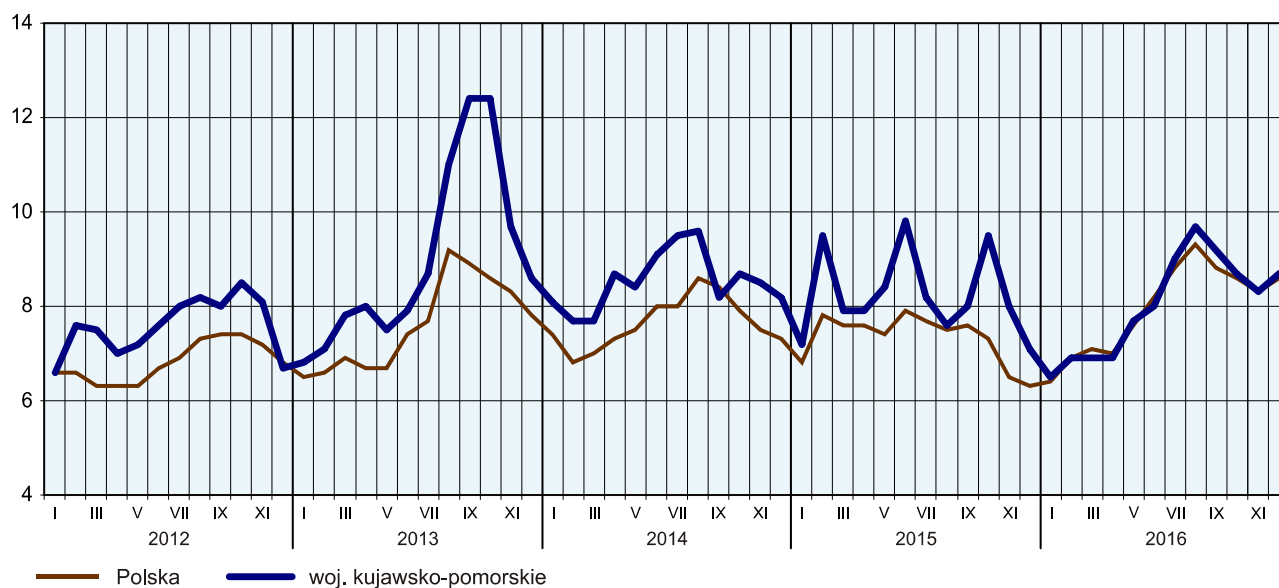
Średnio za 1 dt ziemniaków w 2016 r. płacono w skupie 32,92 zł, a na targowiskach (bez notowań cen ziemniaków wczesnych) 95,85 zł. W skali roku średnie ceny ziemniaków w skupie obniżyły się o 5,4%, a na targowiskach wzrosły o 8,7%. Ceny 1dt ziemniaków w skupie w grudniu 2016 r. (27,00 zł) były wyższe o 8,0% od notowanych w poprzednim miesiącu; w skali roku spadły o 30,8%. Przeciętne ceny ziemniaków na targowiskach wyniosły 86,84 zł/dt i wzrosły w skali miesiąca o 5,3%, a w skali roku obniżyły się o 8,2%.

W 2016 r. za 1 kg żywca wieprzowego płacono średnio 4,65 zł, tj. o 4,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W grudniu 2016 r. odnotowano wzrost **cen żywca wieprzowego** w skupie; w skali miesiąca o 2,1%, a w skali roku o 32,7% — do 5,10 zł za 1 kg.

Wzrost cen żywca wieprzowego w skupie i spadek cen żyta na targowiskach skutkowało polepszeniem się rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z listopadem 2016 r. W grudniu 2016 r. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 8,7 kg żyta na targowiskach, wobec 8,3 przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik wyniósł 7,1). Średnie ceny za prosię przeznaczone do dalszego chowu spadły w skali miesiąca o 2,3% (do 158,33 zł/szt) i były równocześnie wyższe w ujęciu rocznym o 48,4%. W 2016 r. za prosię na chów płacono średnio 135,92 zł (o 0,6% mniej niż w przed rokiem).

W 2016 r. za 1 kg żywca drobiowego płacono przeciętnie 3,54 zł; było to o 8,3% mniej niż rok wcześniej. Średnie ceny skupu drobiu rzeźnego w grudniu 2016 r. (3,29 zł/kg) spadły w odniesieniu do listopada 2016 r. o 3,8%; w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego obniżyły się o 8,4%.

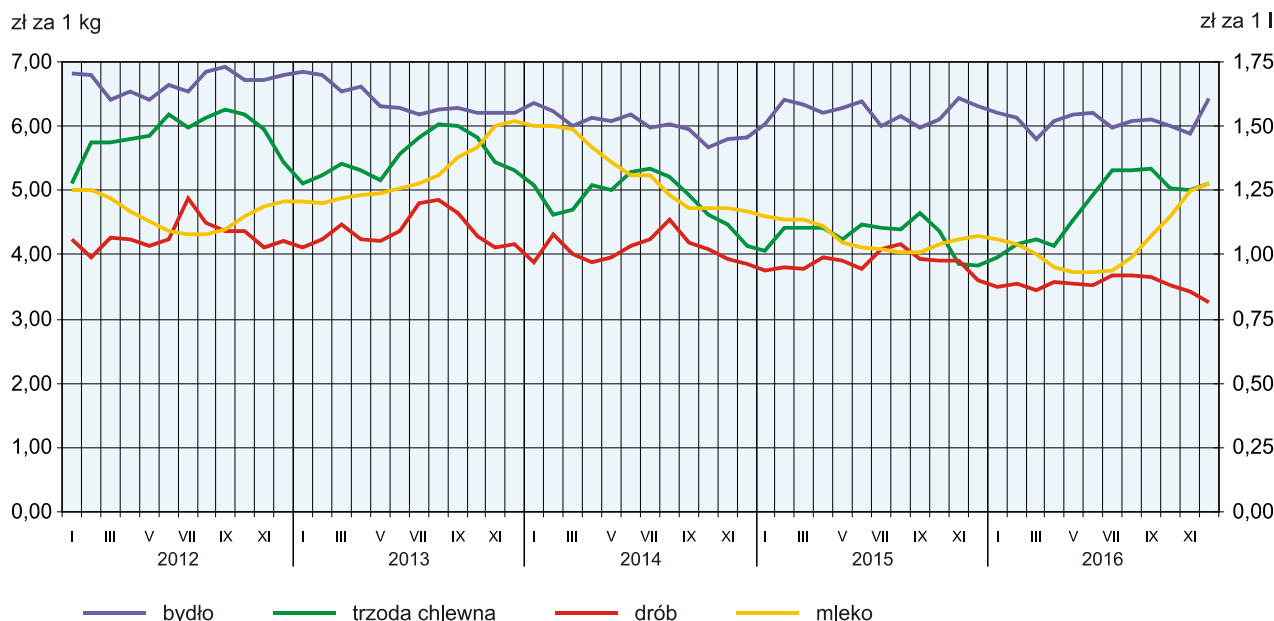
RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

Średnio za 1 kg żywca wołowego w 2016 r. płacono 6,03 zł, czyli o 4,0% mniej niż przed rokiem. W opisywanym miesiącu przeciętne ceny żywca wołowego wyniosły 6,45 zł/kg i wzrosły w skali miesiąca i roku odpowiednio o 9,6% i o 2,2%.

Od początku 2016 r. **skup mleka** wyniósł 781,8 mln l i był o 0,2% mniejszy niż w 2015 r. W grudniu 2016 r. dostawy mleka do skupu (66,6 mln l) były większe w ujęciu miesięcznym — o 9,0%, a w ujęciu rocznym o 2,1%. Średnio za 100 l mleka w 2016 r. płacono 104,37 zł; w porównaniu z ub. rokiem było to o 1,8% mniej. Ceny tego surowca w grudniu 2016 r. ukształtowały się na poziomie 127,72 zł za 100 l, tj. o 3,3% wyższym niż przed miesiącem i o 19,8% wyższym niż przed rokiem.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim w grudniu br. osiągnęła wartość 4494,5 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) niższa niż przed rokiem o 15,3%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem niższa o 3,4%.

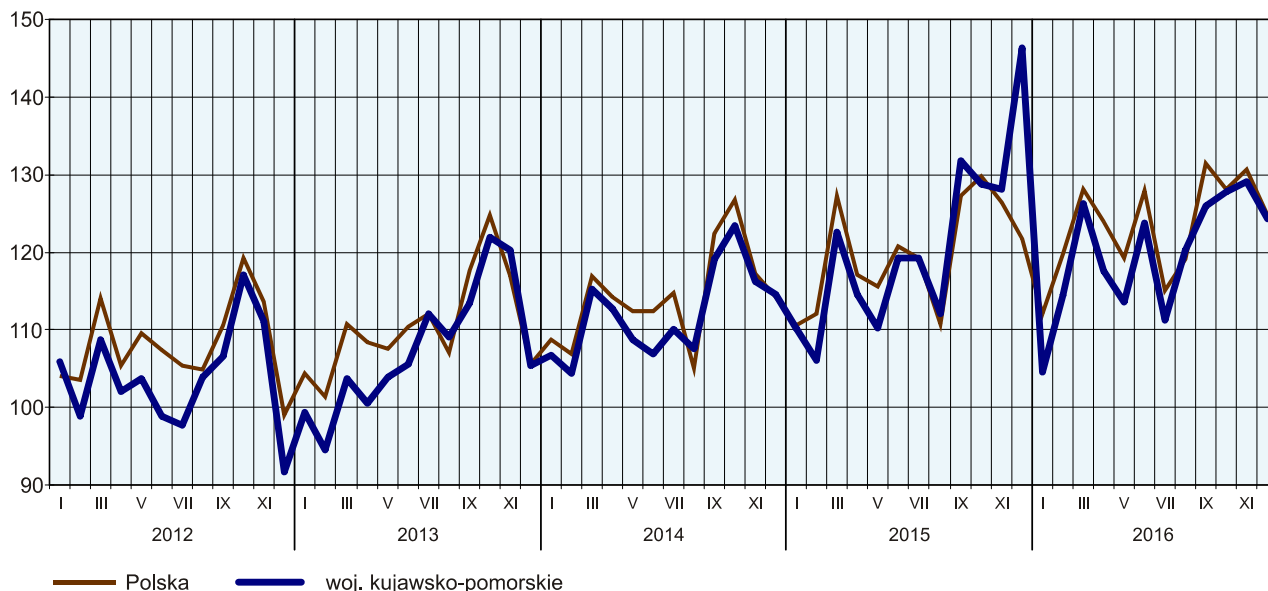
Na spadek produkcji sprzedanej przemysłu miała wpływ największa, stanowiąca 95,0% udziału, sekcja tj. przetwórstwo przemysłowe, w której odnotowano spadek w porównaniu z grudniem ub. roku o 15,9%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2016	I-XII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	84,7	99,4	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	84,1	99,2	95,6
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych	108,1	102,5	24,8
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	102,3	96,6	1,5
produkcja papieru i wyrobów z papieru	89,0	93,2	12,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	95,1	103,4	1,3
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	109,9	91,6	10,0
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	119,9	111,6	11,4
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	101,6	101,6	1,5
produkcja wyrobów z metali ^Δ	111,0	104,1	9,9
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	156,6	106,9	3,1
produkcja mebli	117,7	111,6	4,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	102,5	107,8	2,6

Niższy niż w grudniu 2015 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 12 (spośród 30 występujących w województwie) działach przemysłu. Obniżenie grudniowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku odnotowano m.in.: w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 11,0%) oraz w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 4,9%). Wzrost wystąpił natomiast m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 56,6%), w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 19,9%), w produkcji mebli (o 17,7%) oraz w produkcji wyrobów z metali (o 11,0%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
(przeciętna miesięczna 2010=100; ceny stałe)

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w grudniu br. (w cenach bieżących) 34,5 tys. zł i była niższa niż przed rokiem (w cenach stałych) o 17,3% przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 2,4%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 2,0%).

W okresie od stycznia do grudnia 2016 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 51914,1 mln zł i była (w cenach stałych) niższa o 0,6% niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Największy wpływ na spadek produkcji w tym okresie miały działy zajmujące się m.in.: produkcją chemikaliów i wyrobów chemicznych (spadek o 8,4%), produkcją papieru i wyrobów z papieru (o 6,8%, a także produkcją wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 3,4%). Wzrost wystąpił natomiast m.in. w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych i w produkcji mebli (po 11,6%), w produkcji maszyn i urządzeń (o 6,9%) oraz w produkcji wyrobów z metali (o 4,1%).

Na tle pozostałych województw, Kujawsko-Pomorskie zajęło w grudniu 2016 r. 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w grudniu 2016 r. wyniosła 761,0 mln zł i była niższa o 8,9% niż w grudniu 2015 r. i o 64,6% wyższa niż w listopadzie br. (przed rokiem wzrost odpowiednio o 11,5% i o 18,9%).

W grudniu 2016 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego ukształtowała się na poziomie 40,7 tys. zł i była o 8,7% niższa niż przed rokiem. Spadek wydajności odnotowano przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,4% i spadku przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 0,2%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w grudniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 476,7 mln zł (62,6% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była niższa o 6,5% od uzyskanej

w grudniu 2015 r. (wówczas niższa o 0,5%). Spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku dotyczył działu budowa budynków.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2016	I–XII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego =100	w odsetkach	
O g ó ł e m	93,5	80,2	100,0
Budowa budynków ^Δ	62,2	73,5	32,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	119,5	82,7	37,3
Roboty budowlane specjalistyczne ..	102,7	85,4	30,2

W porównaniu z listopadem br. produkcja budowlano-montażowa województwa kujawsko-pomorskiego zwiększyła się o 66,2%. Wzrost odnotowano w podmiotach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne — o 89,3%, a także w jednostkach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej — o 74,3%, oraz budową budynków — o 34,1%,

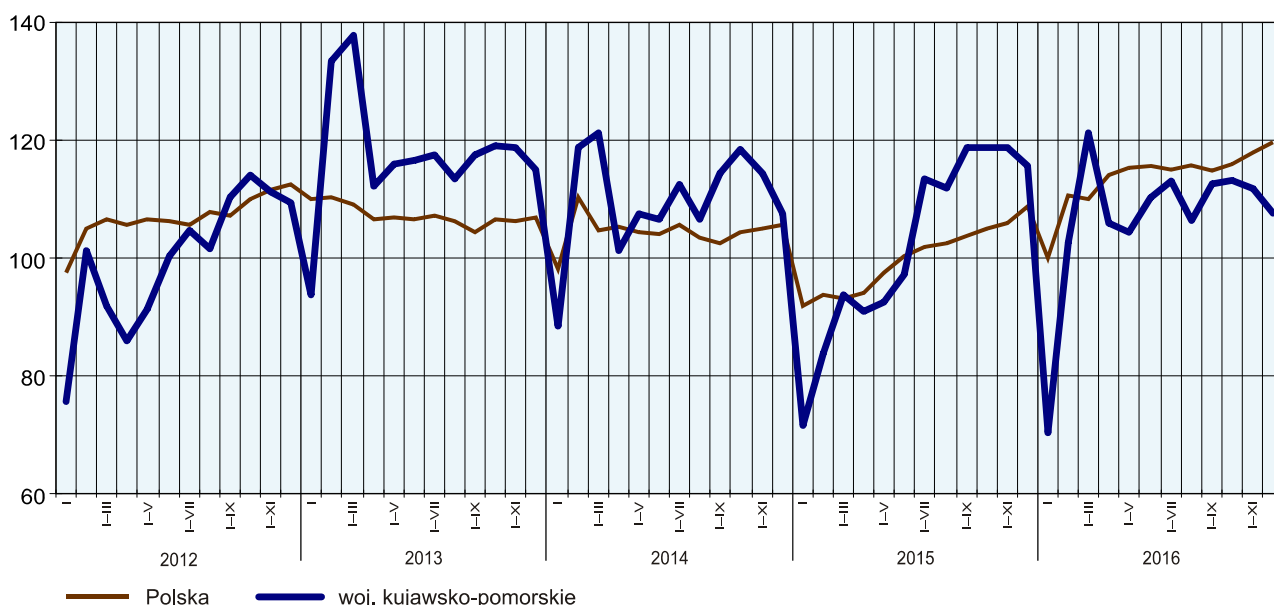
Udział produkcji budowlano-montażowej w grudniu 2016 r. w produkcji krajowej wyniósł 5,1%, co plasuje województwo na 7 miejscu w kraju.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W grudniu 2016 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku w województwie kujawsko-pomorskim zwiększyła się o 26,8% liczba mieszkań których budowę rozpoczęto, natomiast zmniejszyła się liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 28,8%), a także liczba mieszkań oddanych do użytkowania (spadek o 12,1%).

Według wstępnych danych⁴, w badanym miesiącu **przekazano do użytkowania** 778 lokali, czyli o 107 mieszkań mniej niż przed rokiem (o 12,1%), na co wpłynął spadek liczby mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż i wynajem, a także w budownictwie indywidualnym. Najwięcej mieszkań w badanym miesiącu przekazali inwestorzy indywidualni — 463 lokali (59,5% ogólnej liczby oddanych mieszkań). Ponadto

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA
(analogiczny okres 2010=100)

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

oddano do użytkowania 277 mieszkania w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (35,6% ogólnej liczby oddanych mieszkań), a także 38 mieszkań w budownictwie komunalnym (4,9%). W badanym miesiącu nie oddano do użytkowania mieszkań: społecznych czynszowych, spółdzielczych i zakładowych.

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim w grudniu 2016 r. stanowiły 4,0% efektów krajowych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–grudzień 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XII 2015 = 100	
O g ó ł e m	6269	100,0	93,4	101,5
Indywidualne	4035	64,4	101,4	126,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2068	33,0	93,7	57,1
Komunalne	71	1,1	60,2	40,6
Spoleczne czynszowe	89	1,4	24,3	47,8
Zakładowe	6	0,1	13,6	207,8

W okresie styczeń–grudzień 2016 r. oddano do użytkowania 6269 mieszkań, tj. o 6,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost liczby mieszkań odnotowano tylko w budownictwie indywidualnym. *Pod względem liczby oddanych lokali Kujawsko-Pomorskie zajęło 11 pozycję wśród wszystkich województw.*

W okresie styczeń–grudzień 2016 r. **przeciętna powierzchnia** mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 101,5 m² i była większa o 3,3 m² niż w analogicznym okresie ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie zakładowym. Wzrost przeciętnej powierzchni zrealizowanego mieszkania odnotowano w budownictwie: zakładowym, przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem i społecznym czynszowym.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–GRUDZIEŃ 2016 R.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Toruniu (925) i w Bydgoszczy (864), powiatach: bydgoskim (800), toruńskim (679) oraz brodnickim (330), najmniej natomiast w powiatach radziejowskim (57) i wąbrzeskim (73).

W okresie styczeń–grudzień 2016 r. mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie grudziądzkim (145,4 m²) oraz w powiecie włocławskim (143,7 m²). Najmniejsze lokale przekazano w Bydgoszczy (59,4 m²) oraz w Toruniu (63,9 m²).

W grudniu 2016 r. liczba mieszkań, na realizację których wydano **pozwolenia na budowę** lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 511 i było to o 28,8% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń, bo 78,7% ogólnej liczby, dotyczyło mieszkań w budownictwie indywidualnym.

W badanym miesiącu zwiększyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 26,8%, tj. do poziomu 653). Większość mieszkań, bo 66,9%, budowanych było w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń–grudzień 2016 r.** kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XII 2015 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2015 = = 100
O g ó ł e m	8012	100,0	93,5	7523	100,0	113,5
Indywidualne	4825	60,2	112,5	4227	56,2	117,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3075	38,4	74,8	2956	39,3	102,9
Komunalne	112	1,4	83,6	263	3,5	263,0
Czynszowe społeczne	–	x	x	74	1,0	x
Zakładowe	–	x	x	3	0,0	x

RYNEK WEWNĘTRZNY

W grudniu 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w ujęciu rocznym wzrost (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 4,7%) i **hurtowej** (o 16,3%).

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku największy wzrost **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zanotowano w grupach meble, RTV, AGD (o 63,8%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 5,7%). Wśród badanych grup produktów spadek w ujęciu rocznym dotyczył m.in. grupy włókno, odzież, obuwie (o 10,1%).

W porównaniu z listopadem 2016 r. przychody ze sprzedaży detalicznej zwiększyły się o 5,3%. Największy wzrost w skali miesiąca dotyczył grupy prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 33,6%).

W 2016 r. sprzedaż detaliczna była o 4,2% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2016	I–XII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	104,7	104,2	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	105,7	109,0	16,0
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	105,2	39,5
Włókno, odzież, obuwie	89,9	86,3	2,9
Meble, RTV, AGD	163,8	128,8	1,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	103,9	120,6	2,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w grudniu 2016 r. była wyższa o 16,3% niż przed rokiem i niższa o 3,3% niż przed miesiącem, a w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano odpowiednio wzrost o 20,8% i spadek o 1,9%.

W 2016 r. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 9,0%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 9,8%.

Opracowanie merytoryczne – Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych (tel. 52 366 93 03);

Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy; Wydział Badań Ankietowych

Redakcja merytoryczna, techniczna, korekta, skład komputerowy i grafika:

Adam Mańkowski, Anna Nakielska

– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych – pod kierunkiem *Małgorzaty Rybak*

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl, tel. 52 366 94 00

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	240,4	241,4	241,1	241,2	241,4	241,9	241,3	241,9	242,3	244,1	244,2	244,9
	B	248,2	248,7	248,3	248,2	248,2	248,6	248,8	247,8	248,9	248,6	248,6	249,0
poprzedni miesiąc = 100	A	100,1	100,4	99,9	100,0	100,1	100,2	99,8	100,3	100,2	100,7	100,1	100,3
	B	101,3	100,2	99,8	100,0	100,0	100,2	100,1	99,6	100,4	99,9	100,0	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,1	100,8	100,6	101,1	101,2	101,3	101,1	101,1	101,3	101,8	101,9	102,0
	B	103,2	103,0	103,0	102,9	102,8	102,8	103,1	102,4	102,7	101,9	101,8	101,7
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A	133,6	133,0	127,9	121,8	115,7	109,9	107,7	105,4	104,4	103,0	103,8	107,3
	B	113,7	114,7	111,2	106,2	102,5	98,9	96,5	95,6	95,0	93,8	95,2	98,5
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A	16,1	16,0	15,5	14,9	14,2	13,6	13,4	13,1	13,0	12,8	12,9	13,2
	B	13,8	13,9	13,5	13,0	12,6	12,2	11,9	11,8	11,7	11,6	11,7	12,1
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	5208	8326	8869	9336	9089	9148	8336	8657	9454	8297	5910	4660
	B	5537	8304	9415	8811	7352	8949	7446	8208	8773	7178	6165	4481
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	37	27	27	20	20	17	18	16	17	18	22	36
	B	29	23	20	19	20	15	16	16	14	19	18	30
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3302,97	3282,83	3345,70	3408,90	3370,80	3490,27	3553,31	3398,70	3490,08	3479,76	3486,69	3700,57
	B	3413,49	3400,15	3598,97	3535,37	3452,77	3626,15	3610,56	3555,03	3620,70	3604,38	3642,34	3827,56
poprzedni miesiąc = 100	A	93,3	99,4	108,0	96,1	98,9	103,5	101,8	95,6	102,7	99,7	100,2	106,1
	B	92,2	99,6	105,8	98,2	97,7	105,0	99,6	98,5	101,8	99,5	101,1	105,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,0	104,1	107,0	102,7	103,1	104,7	105,1	102,9	104,7	101,8	102,9	104,5
	B	103,3	103,6	101,5	103,7	102,4	103,9	101,6	104,6	103,7	103,6	104,5	103,4
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	98,4	.	.	99,2	.	.	99,3	.	.	99,4
	B	.	.	99,2	.	.	99,2	.	.	99,4	.	.	.

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	106,0	98,4	97,6	97,5	93,6	101,9	102,3	96,7	101,6	101,1	103,1	100,8
	B	99,0	95,9	98,3	99,1	102,0	99,7	97,3	97,1	102,6	97,5	102,9	107,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,7	97,8	91,5	88,5	82,7	87,4	104,7	98,8	98,9	102,4	102,2	100,1
	B	93,5	91,1	91,7	93,1	101,6	99,3	94,5	94,9	95,8	92,4	92,3	98,6
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,7	106,2	99,0	97,9	101,4	101,5	94,1	102,4	97,2	102,1	105,5	97,9
	B	98,5	98,8	94,6	104,9	101,6	100,2	96,2	102,0	100,2	98,5	97,9	109,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	94,9	102,7	105,7	101,2	103,4	103,4	100,7	102,3	100,7	107,4	111,2	108,4
	B	102,9	95,8	91,5	98,1	98,4	97,1	99,2	98,9	102,0	98,4	91,3	102,2
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	98,2	109,1	100,1	100,1	95,3	105,4	98,9	99,7	106,1	93,9	88,2	99,5
	B	103,4	105,0	101,5	98,2	109,3	108,7	107,9	99,7	100,8	94,2	99,1	102,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	79,7	95,8	93,9	87,0	84,4	84,4	82,4	84,5	94,8	94,8	86,1	93,0
	B	97,9	94,2	95,5	93,7	107,4	110,7	120,7	120,7	114,7	115,1	129,4	132,7
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	7,2	9,5	7,9	7,9	8,4	9,8	8,2	7,6	8,0	9,5	8,0	7,1
	B	6,5	6,9	6,9	6,9	7,7	8,0	9,0	9,7	9,2	8,7	8,3	8,7
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	96,5	96,1	115,6	93,4	96,2	108,1	99,9	93,9	117,9	97,5	99,6	114,4
	B	71,5	109,4	110,1	93,2	96,5	109,1	89,9	107,9	105,1	100,9	100,9*	96,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,3	101,5	106,3	101,7	101,5	111,5	108,3	104,2	110,6	104,2	110,2	127,9
	B	94,8	107,9	102,9	102,6	102,9	103,8	93,4	107,3	95,7	99,0	100,4*	84,7
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	30,9	90,8	135,0	152,0	97,0	107,0	96,2	120,8	115,9	96,3	100,8	127,0
	B	27,5	135,8	110,8	95,4	109,4	128,1	83,4	113,8	129,0	77,8	106,6	166,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,6	79,8	80,2	140,5	90,2	73,5	81,3	113,2	94,2	96,8	113,6	99,5
	B	88,5	132,4	108,6	68,1	76,8	91,9	79,7	75,1	83,6	67,6	71,4	93,5

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	511	806	1335	1874	2190	2687	3538	4083	4649	5102	5829	6714
	B	501	988	1725	2188	2476	3055	3536	3897	4414	4850	5491	6269
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	81,0	70,3	77,3	89,7	85,8	90,9	100,5	104,7	103,8	100,1	102,8	107,5
	B	98,0	122,6	129,2	116,8	113,1	113,7	99,9	95,4	94,9	95,1	94,2	93,4
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	81,2	100,8	118,9	100,3	94,3	102,5	99,1	101,2	99,4	111,7	90,5	112,2
	B	81,7	101,9	114,8	102,4	94,1	100,9	102,5	102,8	96,6	106,0	99,2	105,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,6	101,8	105,0	103,6	104,8	107,4	102,2	107,0	104,2	109,4	111,2	106,7
	B	107,4	108,6	104,8	107,0	106,7	105,0	108,6	110,3	107,2	101,7	111,5	104,7
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	5,3	.	.	4,7
	B	.	.	6,5	.	.	6,1	.	.	5,9	.	.	.
netto ^d (w %)	A	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	3,8
	B	.	.	5,6	.	.	5,5	.	.	5,3	.	.	.
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)													
	A	.	.	629,7	.	.	1487,4	.	.	2893,5	.	.	4089,4
	B	.	.	469,1	.	.	1174,5	.	.	1981,8	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	130,2	.	.	115,7	.	.	132,2	.	.	115,6
	B	.	.	74,5	.	.	79,0	.	.	68,5	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)													
	A	191753	191936	191696	191844	192110	192816	193125	193369	193583	193906	193538	193470
	B	193413	193596	193754	193799	194185	193485	193584	193674	193802	194010	194036	194099
w tym spółki handlowe	A	14393	14474	14586	14661	14733	14834	14913	14997	15073	15232	15362	15485
	B	15566	15644	15755	15858	15952	16081	16187	16273	16345	16443	16529	16644
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1817	1821	1823	1830	1825	1825	1827	1829	1839	1835	1837	1832
	B	1857	1861	1867	1863	1869	1872	1876	1880	1885	1890	1901	1908

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych.